

UKA19-mi naalakkersuisooqatigiillu sulineranni angusat

Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut
Naalakkersuisoq Vittus Qujaukitsoq

UKA2019 – Taamaassorisat, piviusut angusallu

- Ataatsimiinnerup ullumikkut naammassisup sakkortuumik oqalliffiunini ilisarnaatigaa. Tamannali oqartussaaqataanerup ilagaa.
- Naalakkersuisut ukioq siorna maannalu Naalakkersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiissummi aamma, aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissutini saqqummiussani anguniakkat amerlasuut anguaat.
- 2020-mut aningaasanut inatsit akuerineqartoq eqqarsaatigalugu aningaasanut inatsisip imarisaani taamaassorisat piviusullu taassumalu innuttaasumut sunniutai qissimissallugit kiisalu angusat naatsorsussallugit pisariaqarpoq.
- Siulliullugit taamaassorisat – piviusullu kingulliullugit

UKA19-mi angusat

Ataatsimiinnermi taamaassorisat tallimat

Ataatsimiinnerup ingerlanerani taamaassorinninnerpassuit pilersut uani eqqartulaarusuppakka

- **Taamaassorisaq: Suut tamarmik akisunerulerput, inuuniarnerlu oqimaannerulerpoq**
  - Ukiuni kingullerni aningaasarsiat nalingat ukiumut 3-4 %-inik qaffariartarpoq.
  - Innaallagissamut, imermut kiassarnermullu assigiimmik akeqalersitsineq aningaasartuutunik 150 mio. kr-nik apparitsivoq.
    - Nuna tamakkerlugu akit 28%-imik apparput
    - Nunaqarfinni isorliunerusunilu akit agguarlutik 50%-i sinnerlugu apparput
  - T.i. isertitat akinik sukkanerusumik qaffakkiartorput.
  - Taamaammat inuuniarnerup oqimaannerulerneranik oqarneq eqqortumik aallaaveqanngilaq.

UKA19-mi angusat

Ataatsimiinnermi taamaassorisat tallimat

- **Taamaassorisaq: Mittarfiliortiternerit pissutsigalugit aningaasanut inatsimmi aningaasalersuutissat amigalerput**
  - Aningaasalersuutissatut pilersaarut AIS2019-p akuersissutigineqarnissaa sioqqulluguli naammassineqareerpoq – tassa siornali naammassineqareerpoq.
  - AI2020-mi aningaasalersueqqinnerit pisariaqarsimangillat.
  - Taamaammat mittarfiliortiternerit 2020-mut aningaasanut inatsimmik sukaterisariaqarnermik kinguneqarnerannik oqalunneq eqqortuunngilaq.

UKA19-mi angusat

Ataatsimiinnermi taamaassorisat tallimat

- **Taamaassorisaq: Akitsuusersuinerit pissakinnernik eqquipput**
  - Akitsuusersuinerit ilaatigut inuusuttut pujortalinnginnerisigut peqqissuunermi inooriaatsini naligiinnginnernik aaqqeeqataapput. Taamaalilluni peqqissuunermut atatillugu ileqqupiluit kingornunneqartartut kipisinneqarnerisigut iluaqutsiisoqassaaq.
  - Tupamik imigassamillu atuinermik annikinnerulersitsineq ungasinnerusoq isigalugu inuuniarnermik inuusaatsillu pitsaassusaanut iluaqutsiissaaq.
    - Inuusaatsip nassataanik nappaatinik pinaveersaartitsinikkut
    - Inooqqortunerulernikkut
  - Akitsuutit ilaqtariinnut isertitakinnerusunut artukkiinerunerat ilumoorpoq. Akitsuutinit iluanaarutit ukiumut 45,5 mio. kr-upput.
  - Sulinermut ilanngaat atuutilersinneqarpoq, taannalu isertitakinnernut akunnattumillu isertitalinnut iluaqutsiissaaq. Taakku ukiumut katillugit 47 mio. kr-nik isertitaqarnerulissapput.
  - Taamaalilluni atuinerup allanngortinneratigut akitsuutit akilinngitsoornissaat toqqarneqarsinnaavoq.

UKA19-mi angusat

Ataatsimiinnermi taamaassorisat tallimat

- **Taamaassorisaq: Meeqqanut ilaqtariinnullu iliuuseqartoqanngilaq**
  - Qallunaat Nunaat qallunaat aningaasanut inatsisaatigut Kalaallit Nunaanni meeqqanut suliniutinut 80 mio. kr-nik immikkoortitsivoq
  - Naalakkersuisut AI20-mi ukiumut 7,5 mio. kr-t angullugit pineqartumi suliniutaanerusussanut konto pingaarnermut 20.11.50-imut immikkoortitsipput
  - Isumaginninnikkut suligasuartartunut
  - Tusaanngap ammasarneranik sivitsuinermit
  - Tunumi Tusaanngamik pilersitsinermit

UKA19-mi angusat

Ataatsimiinnermi taamaassorisat tallimat

- **Taamaassorisaq: Suliffeqarfiit akileraarutaannik appaaneq pigissaartuinnaat iluaqutigaat**
  - Nunani suliffeqarfinnut akileraarutininik appartitsiviusuni, suliffeqarfinnut akileraarutininik appaassutit ilaasa sulisartut isertitaqarnerulerannut nuunneqarsorinarput.
  - Nunanut allanut unammillerluarsinnaanerulerneq, tamannalu inuiaqatigiinni aningaasaliinissamut pilerinarnerulersitsissaaq.
  - Suliffeqarfiit akileraarutikinnerulerneqat iluanaarutininik annissuisarnermut illersuutaassaaq. Nunatsinni akileraartoqartalissaaq – tamannalu iluaqutsiissaaq.
    - Unammillersinnaassutsimut pitsannguisunik suliffeqarfinnillu isumannaallisaataasunik suliniutinik malitseqartitsisoqassaaq
  - Maanna suliffeqarfiit akileraarutaat kisimik allangortinneqarput – iluanaarutininik pissarsinnermi akileraarut nikisinneqanngilaq.

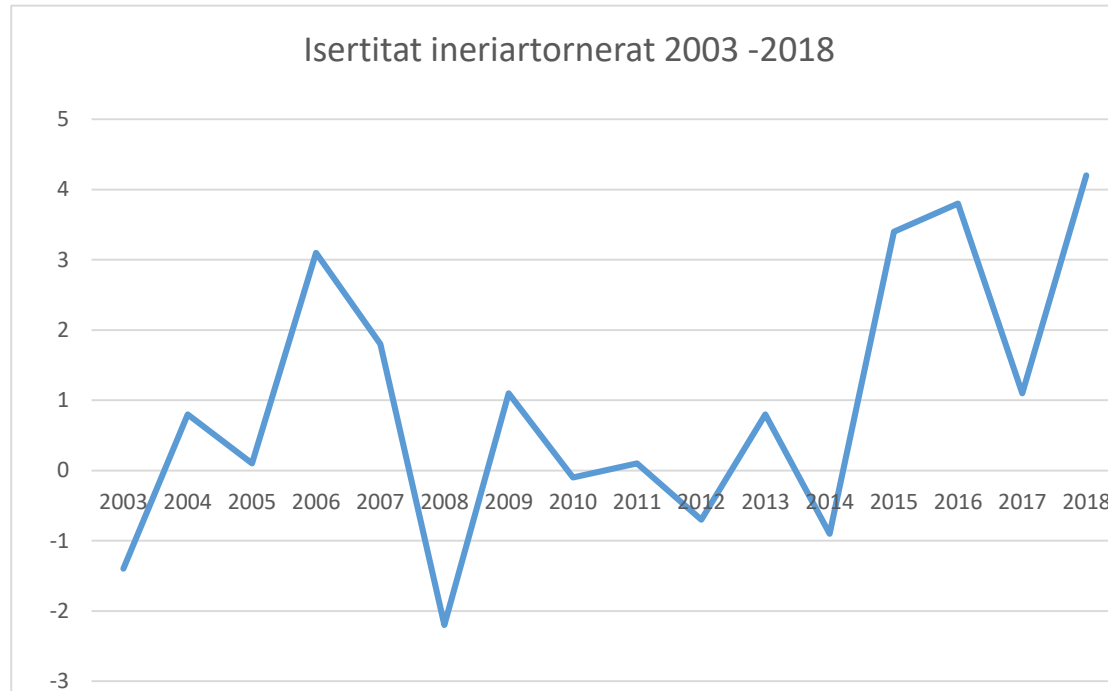
Makkunani piviusut suuppat?

UKA19-mi angusat

Isertitat pillugit pissutsit piviusut

- Isumaqatiginninniarnerni kingullerni SIK-p angusarissaarnera
- 2018-mi akinik aaqqissusseqqinneq
- Naalakkersuisut nuna tamakkerlugu ulluinnarni nioqqutit akiinik misissuiniarput – inernerit 2020-mi saqqummiunneqarumaarput

UKA19-mi angusat

Akilerartuti akitsuutillu pillugit pivisut

- Aningaasanut inatsimmut isumaqatigiissutip akilerarutitut akitsuutinullu sunniutai:
  - Akilerarutit akitsuutillu ukiuni sisamani ataatsimut 209 mio. kr.-nik annertuseriarput
  - Akilerarutit akitsuutillu ukiuni sisamani ataatsimut 336 mio. kr. annikillisinneqarput
  - Tassa akilerarutitigut nammakkiissutit ataatsimut 127 mio. kr.-nik **appartinneqarput.**

Sunniutit imaapput:	mio. kr.
Suliffeqarfiit akilerarutaasa appartinnerat	162
Sulinermut ilanngaati atulersinnera	141
ATV-t qamuteralaallu akitsuutaarunnerat	24
Isaterinermit tapiissutip akilerarutaasussaajunnaarnera	9
Plug-in hybrid biilit akitsuusernerat	-18
Eqqussuinermit akitsuutit qaffannerat (tapa, imigassaq, sukut il.il.)	-191
Ataatsimut sunniutit	127

UKA19-mi angusat

Akitsuutit aaqqigallerneqarneranni piviusut

- Akitsuutit akit ineriartornerannut qaqutiguinnaq naleqqussarneqartarput
- Tupanut imigassamullu akitsuutit kingullermik 2007-imi allanngortinneqarput.
- Allanguutit sulinermut ilanngaateqalerneranut ataqtigiissillugit qissiminneqassapput.

Nioqqutissat	Akitsuutitoqaq	Akitsuut nutaaq	Allanguut
Immiaaraq 0,33 l (4,10-5,09)	7,00 kr.	7,66 kr.	0,66 kr.
Viinni 0,75 l (11,10-13,09 pct.)	49,50 kr.	54,37 kr.	4,87 kr.
Viinni 0,75 l (13,10-15,09)	69,00 kr.	75,75 kr.	6,75 kr.
Viinni akusaq 0,75 l (18,10-22,09)	110,25 kr.	120,75 kr.	9,80 kr.
Snapsi 0,70 l (35,10-45,09)	252,70 kr.	277,90 kr.	25,20 kr.
Cigaretsi ataaseq	2,23 kr.	2,45 kr.	0,22 kr.
Tupat 100 gram	49,20 kr.	54,20 kr.	5,00 kr.
Cigaretsit pappirartaat ataaseq	0,48 kr.	0,52 kr.	0,04 kr.
Sukkut 1 kiilu	6,00 kr.	10,31 kr.	4,31 kr.
Sukkulaaq 200 gr.	11,60 kr.	12,60 kr.	1,00 kr.
Mamakujuuttut 250 gr.	14,50 kr.	15,75 kr.	1,25 kr.

UKA19-mi angusat

Akileraarutini akitsuutinilu piviusut

Naatsorsuinernut assersuutit

- Sulinermut ilanngaat SIK naapertorlugu akissaatilinnut **qaammammut 350 kr. atugassaqaqarnerulersitsivoq.**
- Akitsuutit nutaat atorlugit pisiat akii imaalissapput:
  - Sapaatip akunneranut **immiaaqqanik** arfinilinnik pisisaraanni, **qaammammut 15,84 kr.-nik akiliinerusoqartalissaq.**
  - Sapaatip akunneranut **sukkulaanik marlunnik** 200 g pisisaraanni, **qaammammut 8 kr.-nik akiliinerusoqartalissaq.**
  - Sapaatip akunneranut **40-nik cigaritsisisaraanni, qaammammut 35,2 kr.-nik akiliinerusoqartalissaq.**
- Taamaalilluni pisiassat siuliani taaneqartut tamaasa atortaraanni, **nioqqutissanut allanut atugassat qaammammut 290 kr.-inik amerlissapput.**

UKA19-mi angusat

Akileraarutini akitsuutinilu piviusut

Akitsuutit nutaat akinut atuinernullu ataatsimut sunniutaat

- Naatsorsueqqissaartarfiup atueriaatsip katitigaanera allaavigalugu atuinermi akinut takussutissiivia aallaavigalugu, akitsuutinik allannguinerit akit 0,64 %-imik qaffannerannik naleqassapput.
- Qaffariaatit affangajaat 0,31 %-i tupap akitsuutaata qaffanneraneerpoq.
- Immiaaqqat, viinnit imigassallu kimittut akitsuutaasa qaffannerat akit 0,22 %-imik qaffannerannik nassataqassaaq.
- Mamakujuttut, sukkulaat sukkulu akitsuutaasa qaffannerat akit 0,10 %-imik qaffannerannik nassataqassaaq.

Inerniliussat

- Akitsuutinik qaffaaneq akit ataatsimut isigalugit annikitsuinnarmik qaffannerannik nassataqassaaq
- Sunniut annerpaaq tupat akitsorneranneerpoq, tamannalu Naalakkersuisut peqqinnerulernissamik anguniagaannik ikorfartuivoq.
- Nunatsinni pujortartarnerup nunanut allanut sanilliullugu annertoorujussuunera eqqaamasariaqarparput.

Anguniakkanut pingaarnernut ataqatigiissutsit qanoq ippat

UKA19-mi angusat

Siunnersuutit akuerineqartut

- 2020-mut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut (imm. 7)
  - *Suliffeqarfiit akileraarutaasa 5 %-imik apparnerat*
  - *Suliinnarnissap pilerinarnerulernissaa anguniarlugu utoqqalinersiutinik nalimmassaaneq*
  - *Ilinniartitaanerit nutaat, ilinniartitaanernilu pioreersuni atuaqatigiiaat amerlineri*
  - *Illoqarfinni minnerusuni, nunaqarfinni isorliunerusunilu sanaartornerunissamut iluarsartuussigasuarmissanullu sillimmatit 15 mio. kr-nik amerlineri*
  - *Peqqinnissaq pillugu Isumalioqatigiissitamik pilersitsineq*
  - *Digitalinngorsaaneq pisortallu ingerlatsivii akimorlugit ataatsimoortumik aaqqiinerit*
- Nunatta Karsiata 2018-mut naatsorsuutai (imm. 11)
  - *IS-imik sinneqartoorut 133 mio. kr.*

UKA19-mi angusat

Siunnersuutit akuerineqartut

- Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera (imm. 17)
  - *Sulinermut ilanngaas*
- Akileraarusersuinermit ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera (imm. 18)
  - *Aningaasanik aqutseqatigiinnermi akileraarutinit akiliinaveersaarnermik pinaveersaartitsineq*
- Ilanngaassivik (imm. 19)
  - *Pisortanut akiitsunittarnermik pinaveersaartitsineq*
- Qamutit motorillit akitsuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera (imm. 158)
  - *Biilit innaallagissamik ingerlatillit plug-in hybridbiilillu akitsuusernerat*
- Eqqussuinermit akitsuutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera (imm. 159)
  - *Peqqissutsimik avatangiisinillu annertusaasumik akitsuutit allanngortinnerat*

UKA19-mi angusat

Pingaarnertut anguniakkat

Pingaarnertut anguniakkat

- Aningaasanut inatsit ukiuni missingersuusiorfiusuni sinneqartoortoq
- Aningaasatigut imminut napatinnissap anguneqarnissaa
- Aningaasarsiornerup qaffasinnerata attanneqarnera
- Suliffeqartut amerlanerulersinneri
- Amerlanerit inuussutissarsiornikkut piginnaasaqalerfiusumik ilinniagaqalernissaat
- Inuiaat peqqinnerulernerat

Tunngavissat pingaarnertit makku suli aallunneqassapput:

- Akimuisumik pingaarnersiuneq
- Pinaveersaartitsineq
- Naammassisinnaasanik annertusaaneq

UKA19-mi angusat

Ingerlaqqinnissaq

Tassunga tapiliullugu:

- Ungassissoq isigalugu pisortat aningaasarsiornerisa patajaassusianik ajornartorsiutit iliuuseqarfigineqassapput
- Naalagaaffimmit akisussaaffimmik tigusinissamut aningaasat atorineqarsinnaasut amerlineqassapput.
  - Aaqqissuuseqqinnissat pisariaqartut ingerlanneqarnissaannut politikikkut sapiissuseqartoqartariaqarpoq;
  - Sunniuteqanngitsumik tamakku ingerlanneqarsinnaanngillat, peqqinnarnerusumillu inuusaaseqalernissaq siunertaralugu inuiaqatigiit ineriartorneranut kikkut tamarmik suleqataasariaqarput
  - Aningaasartuuteqarfiusunik siunnersuusiorneq ajornaatsuaraavoq, aningaasassarsiorneq pingaarnertullu anguniakkanik ataqatigiisitsiniarneq ajornakusoorpoq
  - Unammillernartitat taakku passunneqarnissaat Naalakkersuisut kikkugaluartulluunniit suliassaraat, unammillernartitallu ukiuni aggersuni annikillnaviannngillat
  - Illuatungiliisunit aaqqiinissamut siunnersuutininik ungasinnerusumut ataavartunik suleqatikkuminartumik oqaloqatiginninnissamut kajumissaarisooqarpoq

Apeqqutissaqarpisi?